

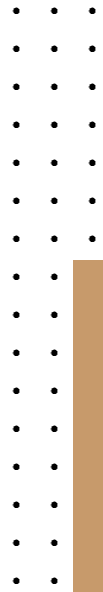
HOE WERKT
TERUGVALPREVENTIE?
NEUROCOGNITIEVE WERKINGSMECHANISMEN
VAN PREVENTIEVE COGNITIEVE THERAPIE
BIJ HERSTELDE DEPRESSIE

DR. ROZEMARIJN VAN KLEEF

umcg

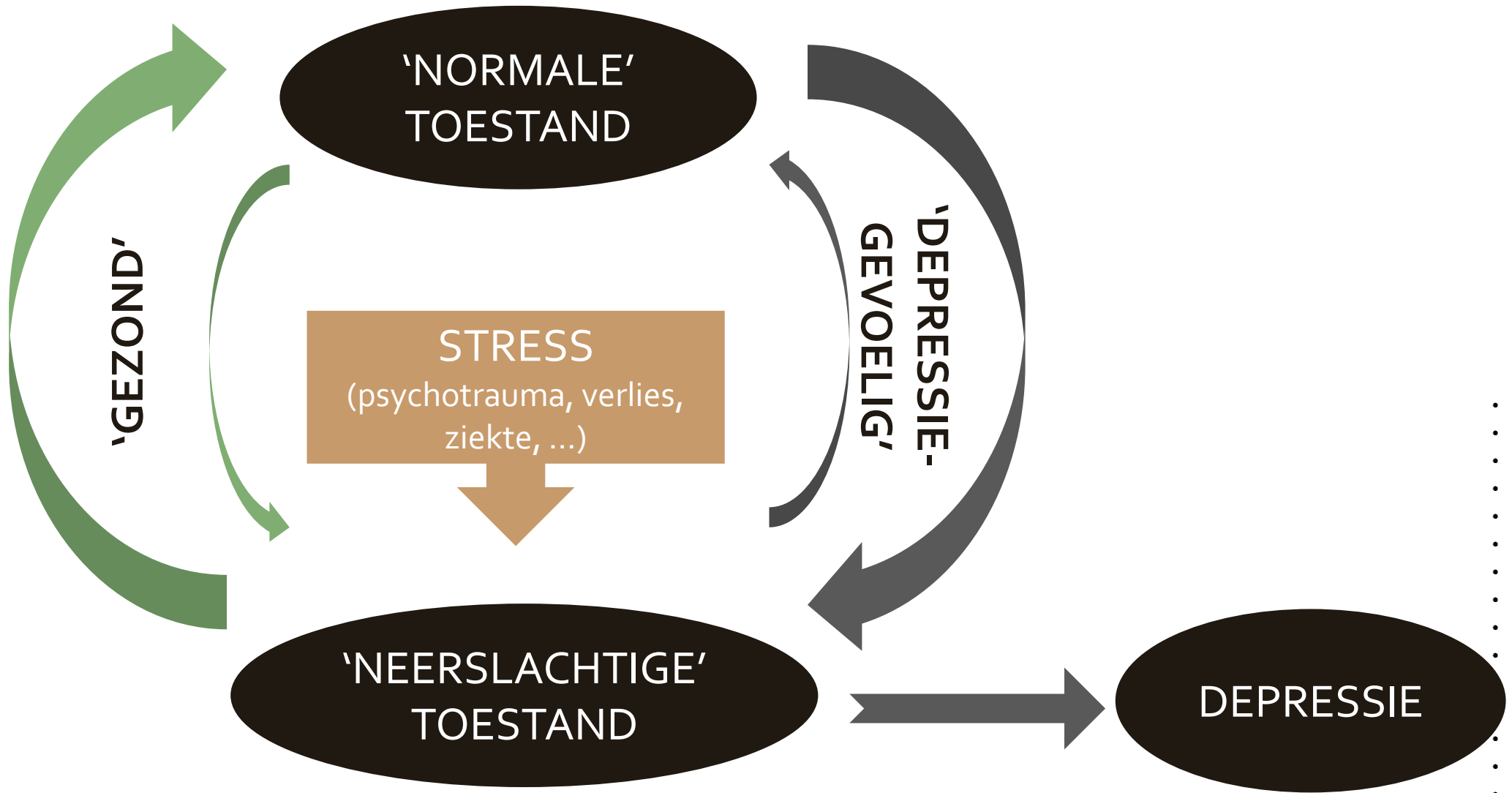
DEPRESSIE

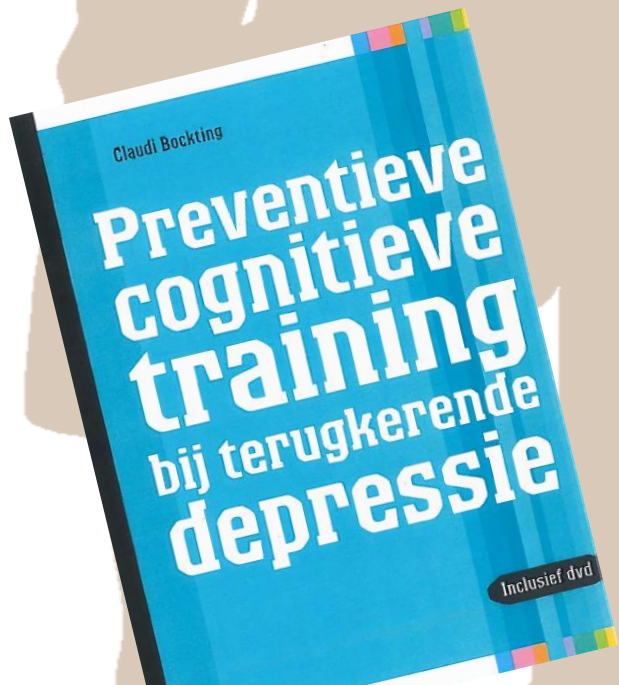

TERUGVAL

DE FUIK VAN DEPRESSIE

Journal of Affective Disorders 185 (2015) 188–194
Contents lists available at ScienceDirect
Journal of Affective Disorders
journal homepage: www.elsevier.com/locate/jad

Research report
Enduring effects of Preventive Cognitive Therapy in adults remitted from recurrent depression: A 10 year follow-up of a randomized controlled trial
Claudi L.H. Bockting^{a,b,*}, N. Heleen Smid^c, Maarten W.J. Koeter^c, Philip Spinhoven^d, Aaron T. Beck^e, Aart H. Schene^{f,g}

Long-Term Effects of Preventive Cognitive Therapy in Recurrent Depression: A 5.5-Year Follow-Up Study
Claudi L. H. Bockting, MSc, PhD; Philip Spinhoven, MSc, PhD; Luuk F. Wouters, MSc; Maarten W. J. Koeter, MSc, PhD; Aart H. Schene, MD, PhD; for the DELTA Study Group

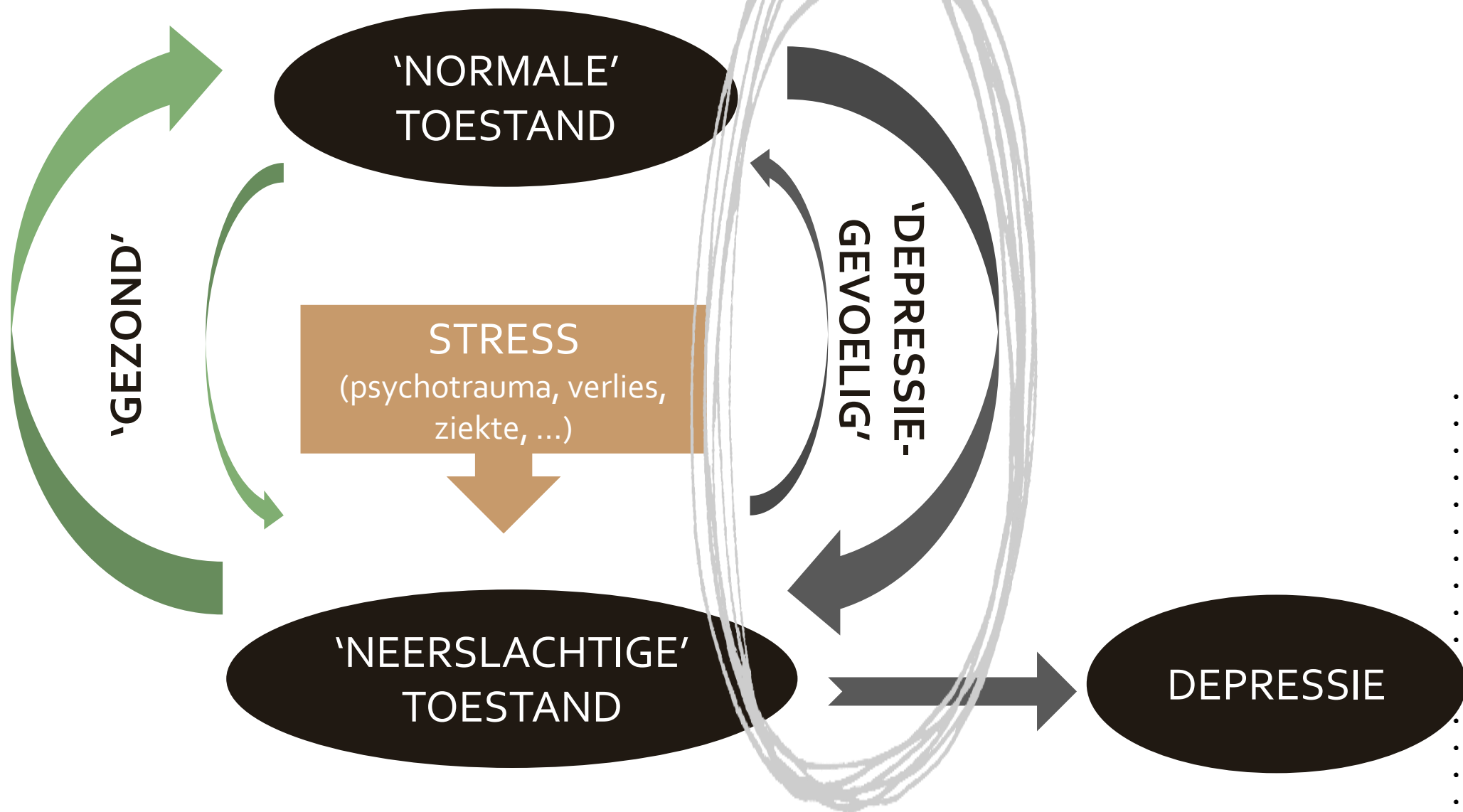
Psychotherapy and Psychosomatics
Clinical Note
Psychother Psychosom 2023;92:55–64
DOI: 10.1159/000527906

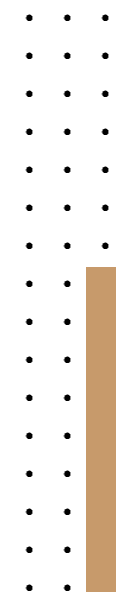
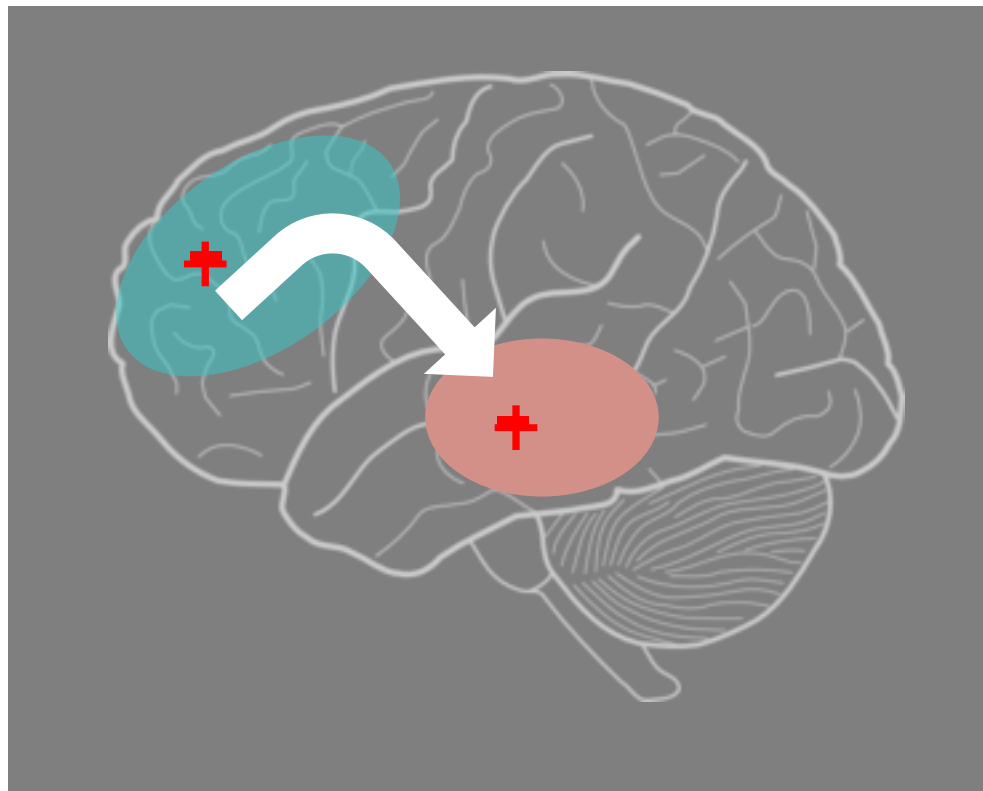
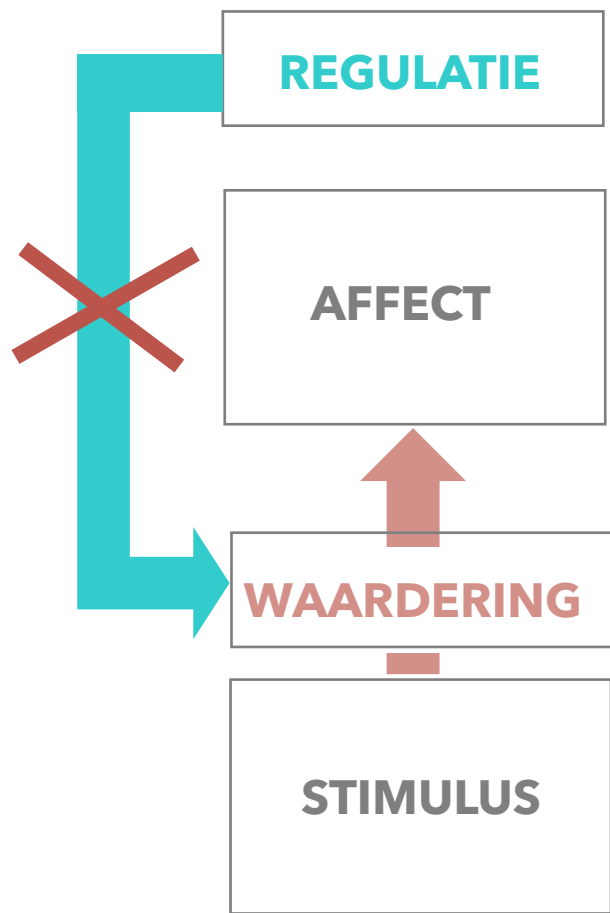
Received: July 23, 2022
Accepted: October 26, 2022
Published online: December 22, 2022

Effects up to 20-Year Follow-Up of Preventive Cognitive Therapy in Adults Remitted from Recurrent Depression: The DELTA Study
Amanda M. Legemaat^{a,b,c,d}, Huibert Burger^e, Gert J. Geurtsen^{f,d}, Marlies Brouwer^{a,g,b,c}, Philip Spinhoven^{h,i}, Damiaan Denys^{a,j}, Claudi L. Bockting^{a,g,b,c}

Bockting, 2009

DE FUIK VAN DEPRESSIE

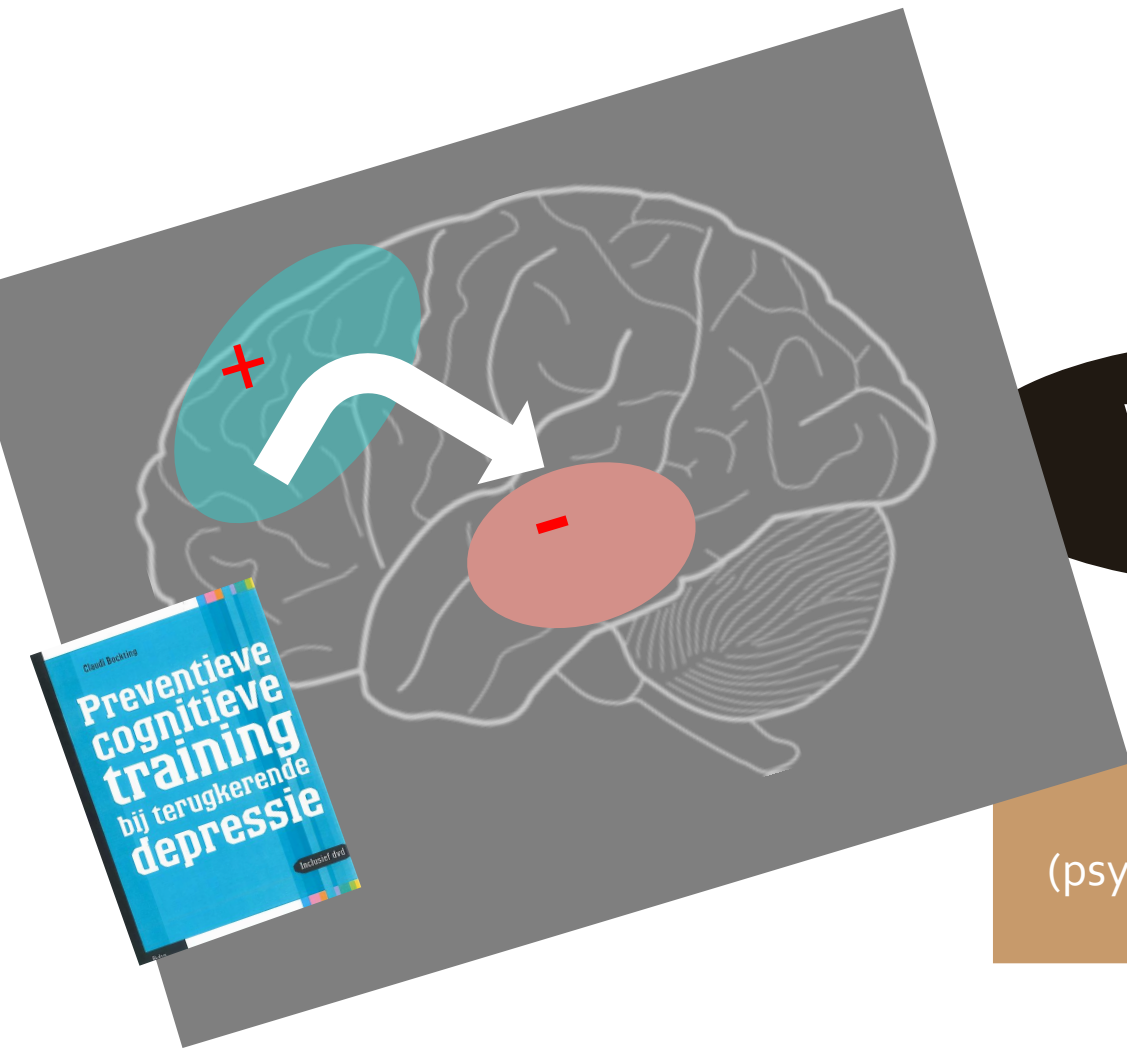

HOE WERKT PCT?

beter begrip van
kwetsbaarheid
voor terugval

identificeren
welke
interventie voor
wie geschikt is

behandeltargets
voor het vergroten
van weerbaarheid

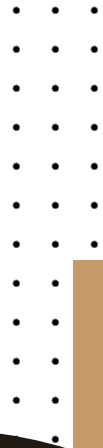
'NORMALE'
TOESTAND

STRESS
(psychotrauma, verlies,
ziekte, ...)

'NEERSLACHTIGE'
TOESTAND

DEPRESSIE

Voormeting

Wachtl
lijst-
conditie

3 maanden

Behandel-
conditie

Nameting 1

15 maanden

Nameting 2

Emotieregulatietaak
Verbale werkgeheugentaak
Resting state-scan
Structurele scan
Arterial Spin Labeling

Aandachtsbias-taak
Impliciete associatiebias-taak
Emotioneel redeneren-taak
WAIS-taken

Ruminatie
Cognitieve reactiviteit
Dysfunctionele attitudes
Stemming & symptomen
...

Pupildilatierespons
Hartslagvariabiliteit
Huidgeleiding

In- en exclusiecriteria

- 18-60 jaar oud
- minimaal 2 depressieve episodes
- minimaal 2 maanden volledig hersteld,
 - niet langer dan 2 jaar
- geen andere huidige psychiatrische problematiek
 - geen antidepressivagebruik
 - niet recent CGT ondergaan

N = 22

7 mannen / 15 vrouwen
gem. 36 jaar oud

gem. 6.72 eerdere episodes (SD 9.66)

gem. 10.33 maanden in remissie

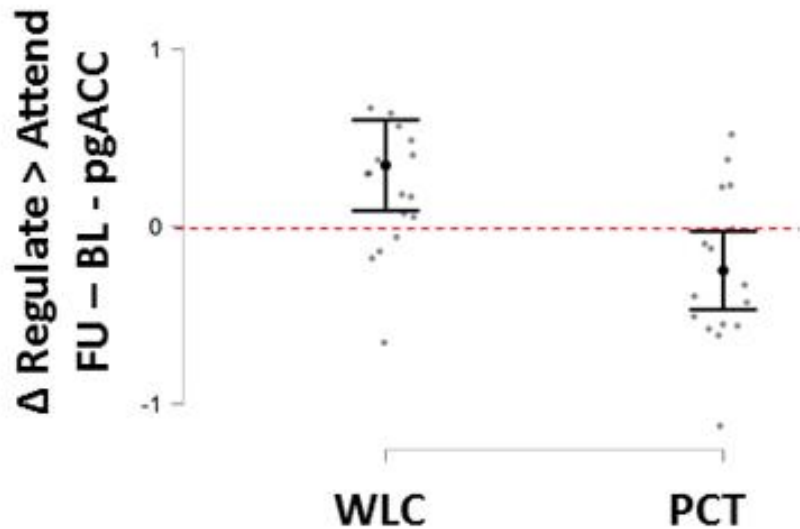
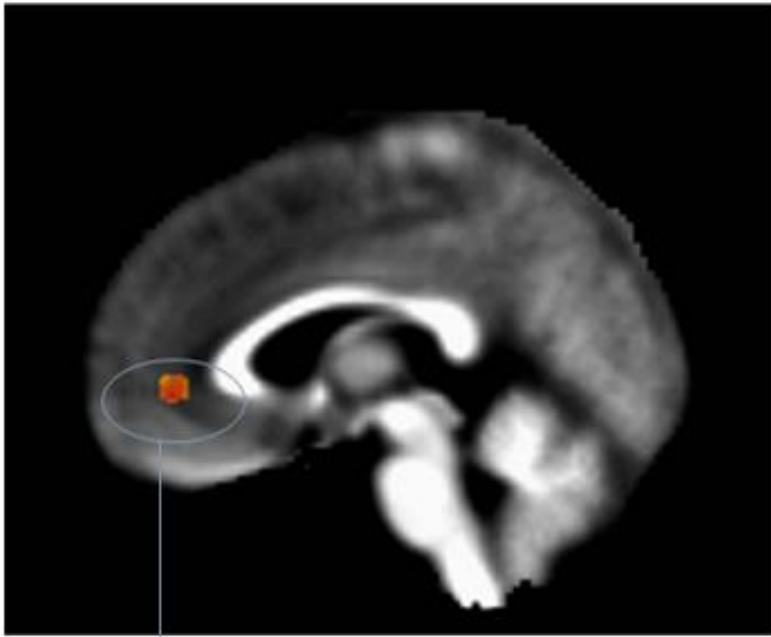
N = 25

4 mannen / 21 vrouwen
gem. 35 jaar oud

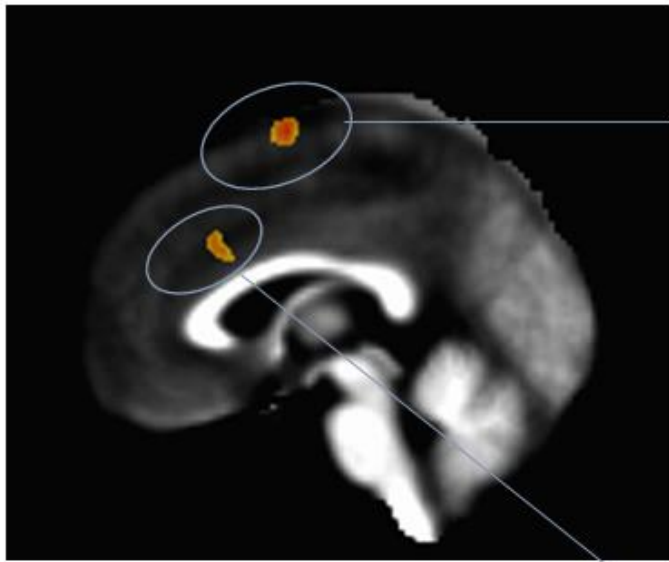
gem. 6.20 eerdere episodes (SD 9.69)

gem. 8.17 maanden in remissie

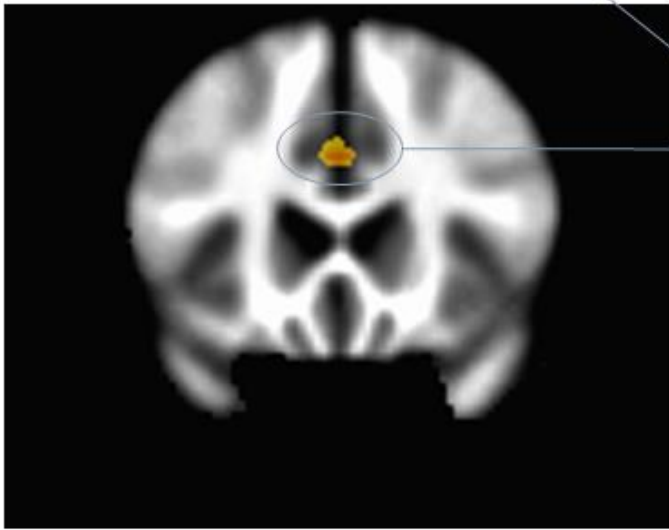
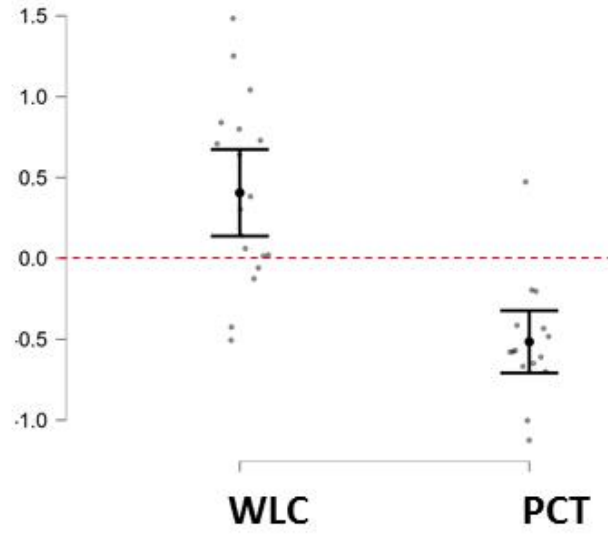

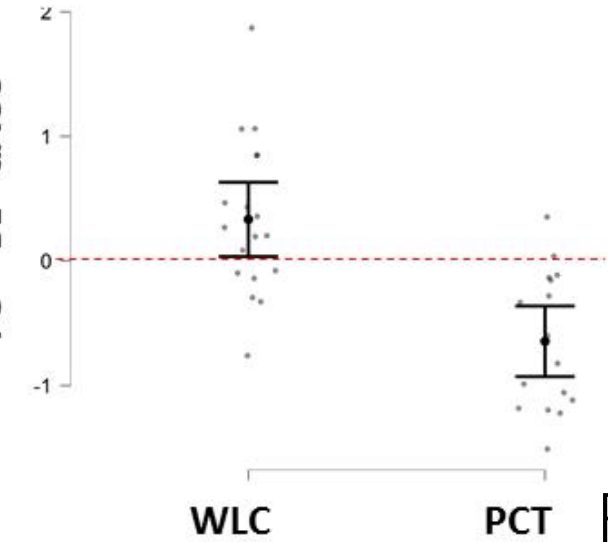
EFFECTEN VAN PCT OP BREINFUNCTIONEREN TIJDENS EMOTIEREGULATIE :

Δ Regulate > Attend
FU - BL - mPFC

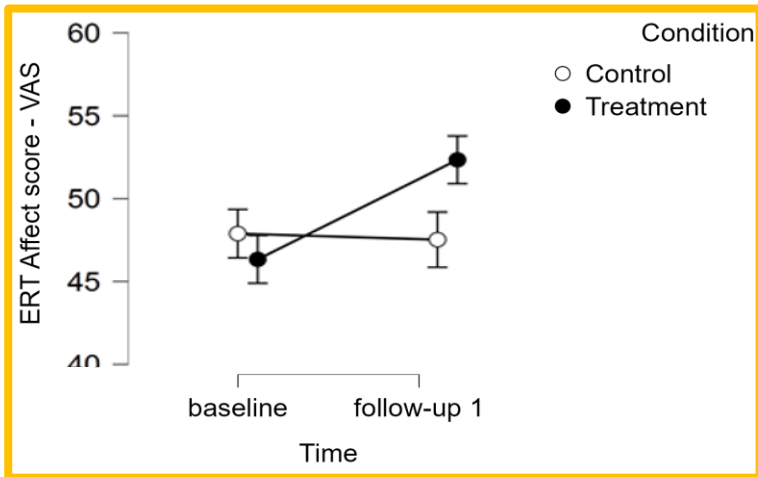

Δ Regulate > Attend
FU - BL - dACC

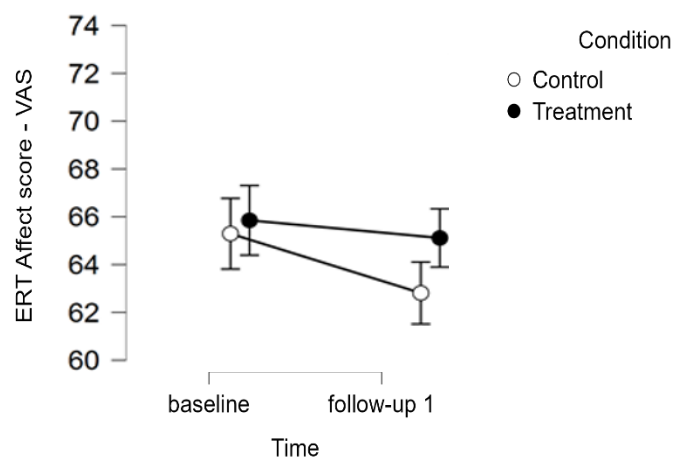

EFFECTEN VAN PCT OP BREINFUNCTIONEREN TIJDENS EMOTIEREGULATIE :

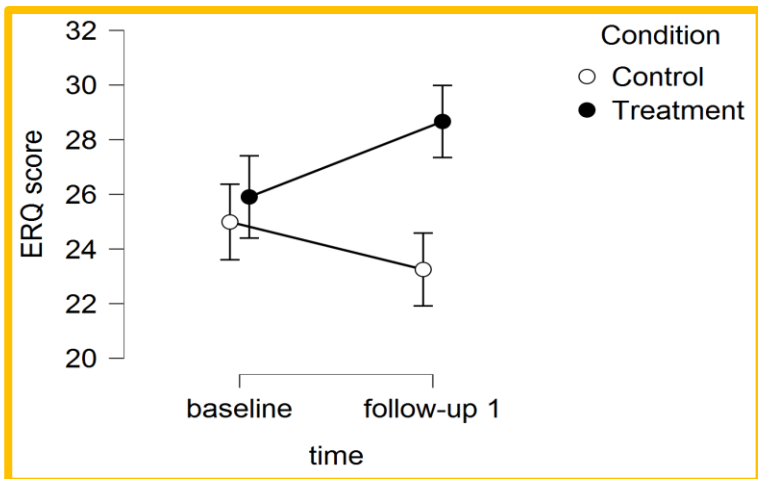
REACTIVITEIT VAN NEGATIEF AFFECT

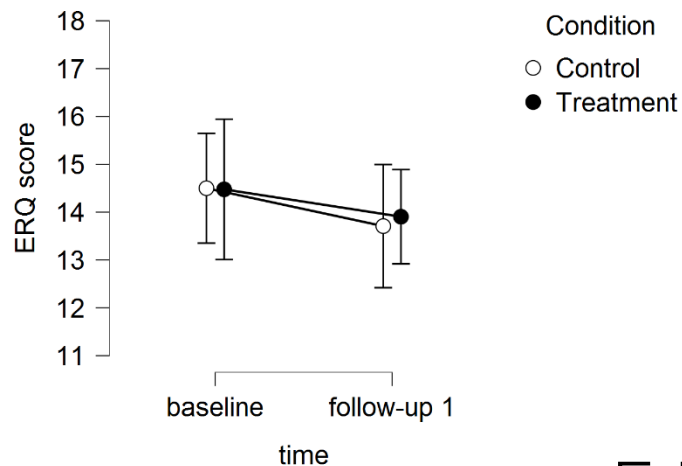
REACTIVITEIT VAN POSITIEF AFFECT

COGNITIEVE HERINTERPRETATIE

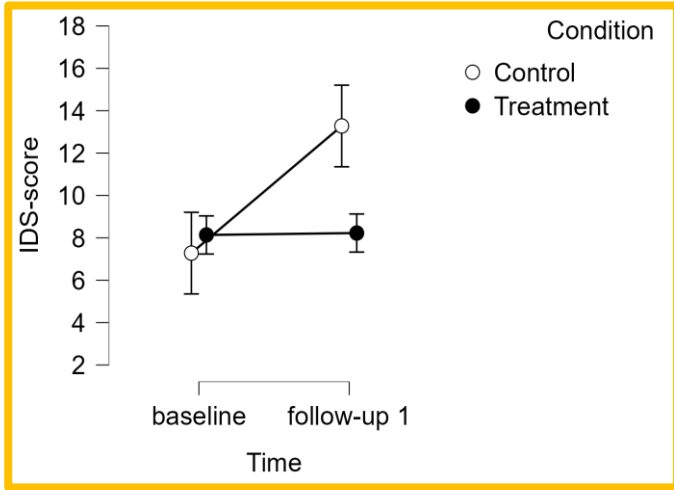

EXPRESSIEVE SUPPRESSIE

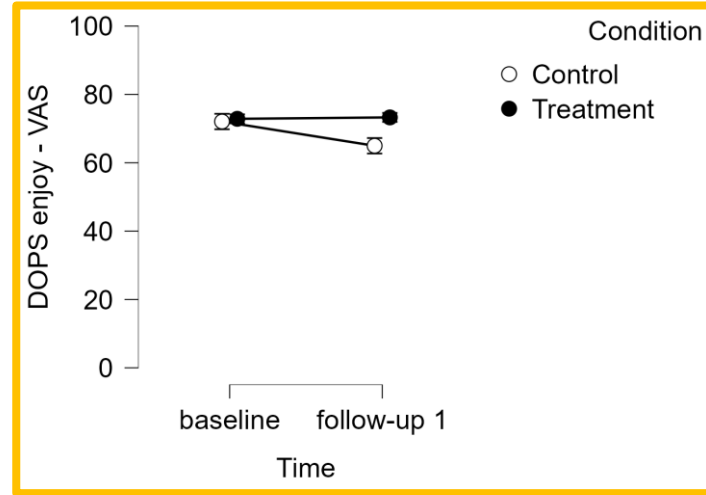

EFFECTEN VAN PCT OP EMOTIEREGULATIE

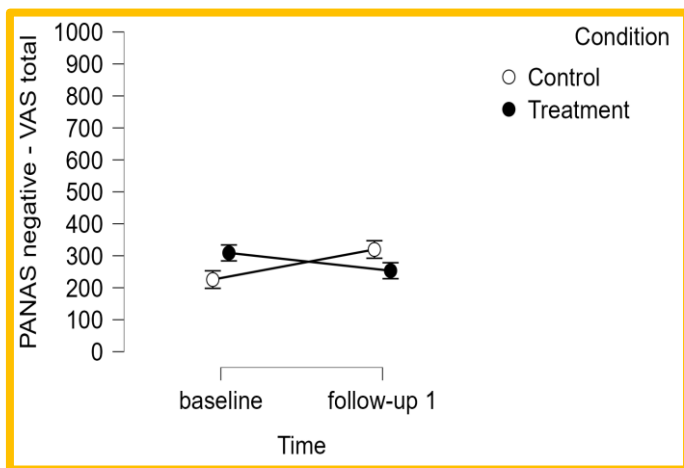
DEPRESSIEVE SYMPTOMEN

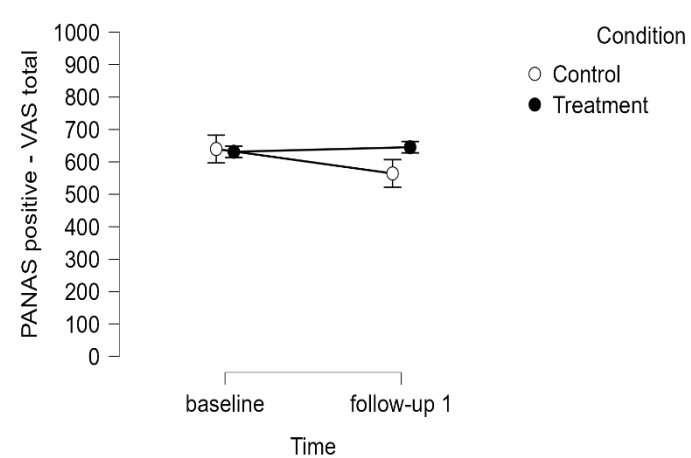
ANHEDONIE

NEGATIEF AFFECT

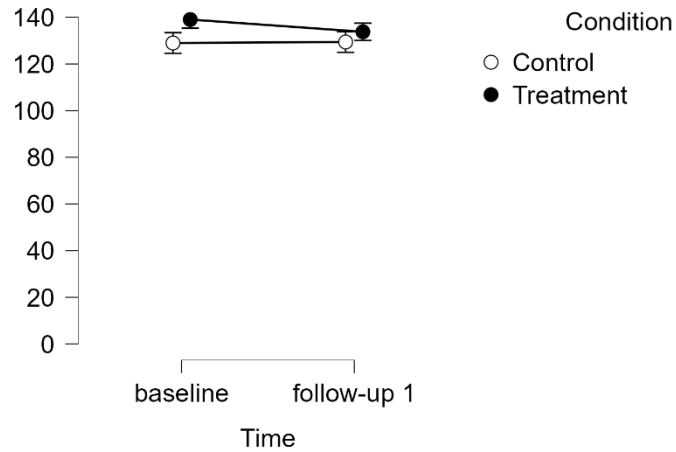

POSITIEF AFFECT

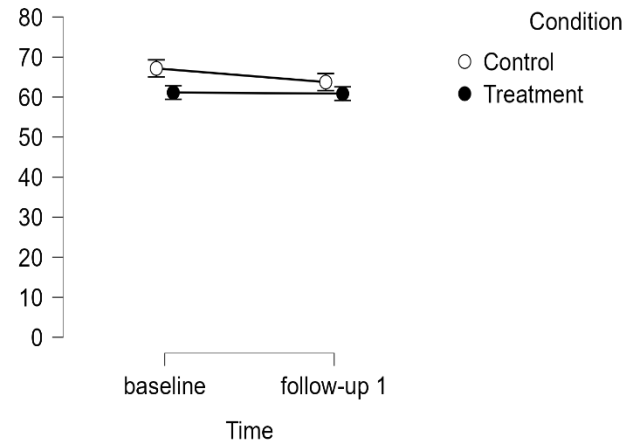

EFFECTEN VAN PCT :
OPSTEMMING :

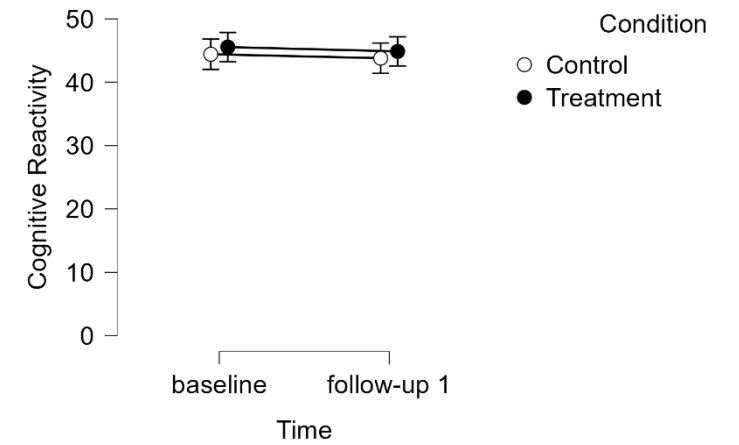
DYSFUNCTIONELE ATTITUDES

NEGATIEVE RUMINATIE

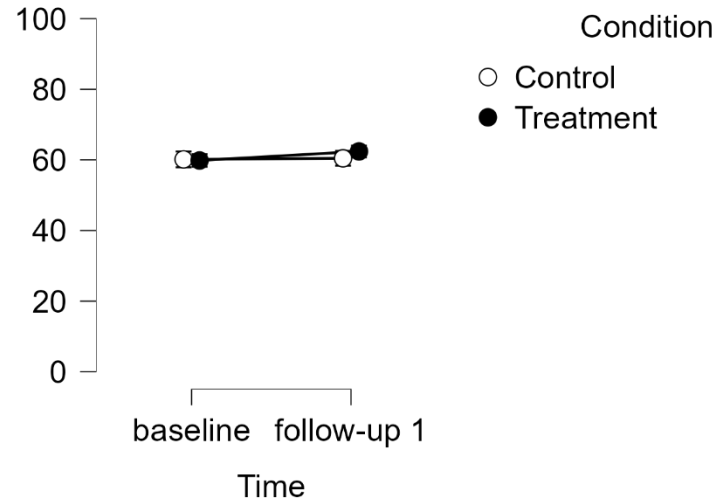

COGNITIEVE REACTIVITEIT

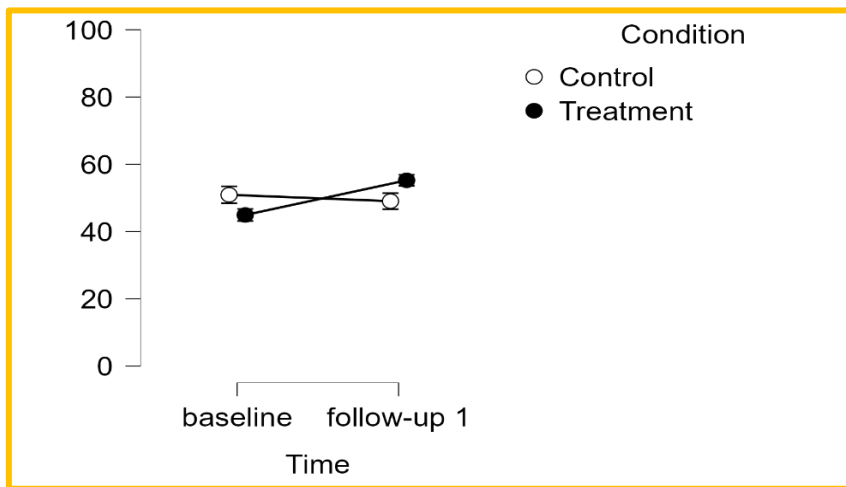

EFFECTEN VAN PCT
OP NEGATIEF DENKEN :

Specific thought

General thought

“Je hebt afgesproken met een vriend, die je al een tijd niet hebt gezien. Wanneer je het café binnen stapt waar jullie hebben afgesproken, zie je je vriend al op je wachten.”

Specifiek : “Ik ben een goede vriend”.
Algemeen: “Ik ben de moeite waard.”

EFFECTEN VAN PCT OP POSITIEF DENKEN

SAMENVATTING

Stabilisatie van
depressieve
symptomen en
negatieve
stemming

Toename in
reactiviteit van
zelfgerelateerd
positief denken

Toegenomen
gebruik van
cognitieve
herwaardering

Afname in
reactiviteit van
negatieve stemming

Claudi Bockting
**Preventieve
cognitieve
training**
bij terugkerende
depressie

Inclusief dvd

Afname in beroep
op controle bij
versterken van
positieve emoties

SAMENHANG

Stabilisatie van
depressieve
symptomen en
negatieve
stemming

Toename in
reactiviteit van
zelfgerelateerd
positief denken

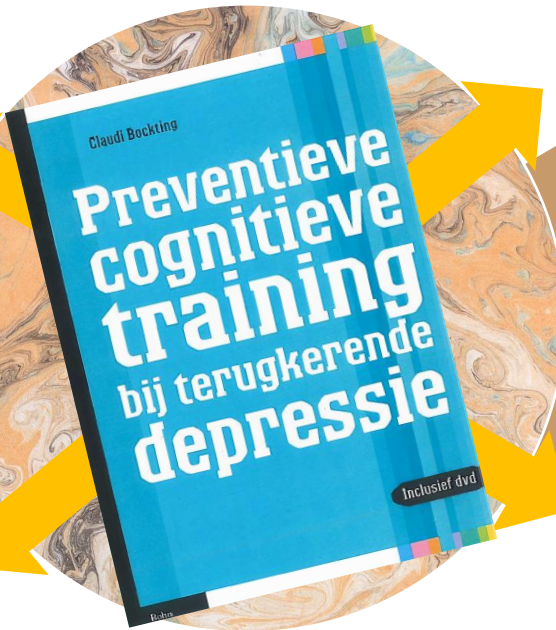
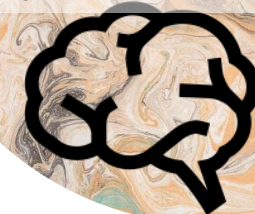

Toegenomen
gebruik van
cognitieve
herwaardering

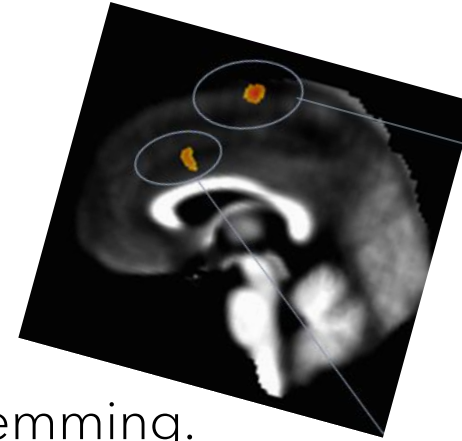

Afname in
reactiviteit van
negatieve stemming

Afname in beroep
op controle bij
versterken van
positieve emoties

HOE WERKT PCT?

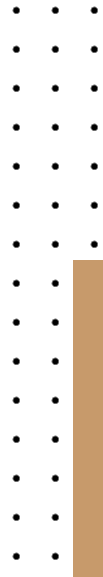
- Veranderingen in de inzet van frontale controlegebieden en reactiviteit van gedachten en gevoelens spelen mogelijk een rol in het stabiliseren van de stemming.
- Veranderingen in positief denken en het gemak waarmee positieve stemming versterkt wordt relateren aan hoger positief affect en lager negatief affect.
- Dit suggereert dat PCT een crossvalentie-effect heeft.
Compensatieskills gerelateerd aan reguleren van positieve emoties beschermen mogelijk tegen de impact van negatieve gebeurtenissen in het dagelijks leven.

OPEN VRAGEN

- Hoe specifiek is dit voor PCT?
- Welke veranderingen zijn cruciaal om terugval op individueel niveau te voorkomen?
- Welke eigenschappen voorafgaand aan behandeling voorspellen therapiesucces?
- Welke therapeutische elementen zijn het meest belangrijk?
- ...

umcg

BEDANKT!

NEWPRIDE team:

Prof. dr. Marie-José van Tol

Prof. dr. André Aleman

Prof. dr. Claudi Bockting

Dr. Evelien van Valen

Dr. Jan-Bernard Marsman

Dr. Rozemarijn van Kleef

NWO

Hersenstichting

rijksuniversiteit
groningen

umcg

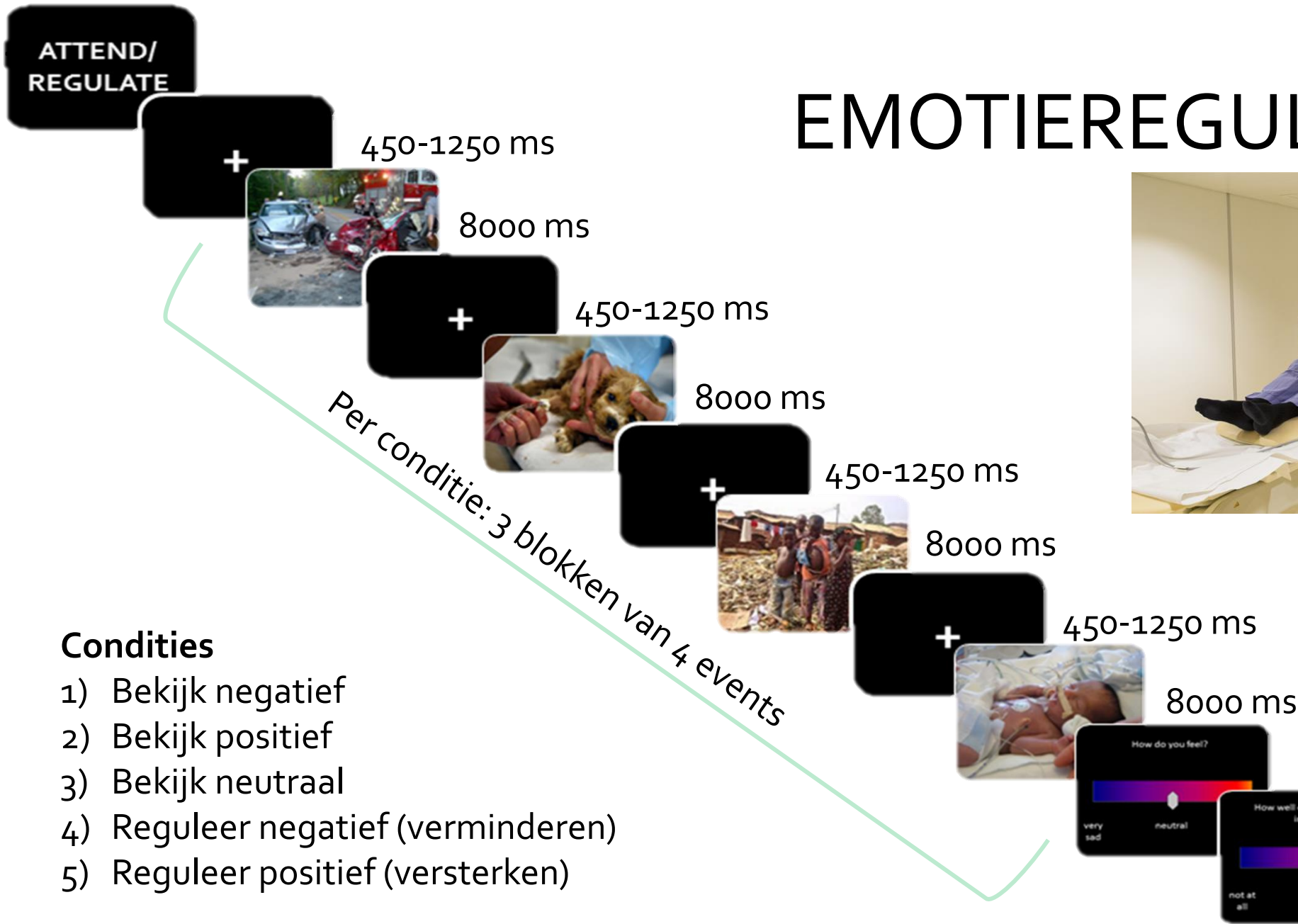
VRAGEN?

Meer weten?

- bezoek www.depressiestudie.com
- zie proefschrift (QR-code)
- preprint <https://psyarxiv.com/n8tvx/>
- r.s.van.kleef@umcg.nl

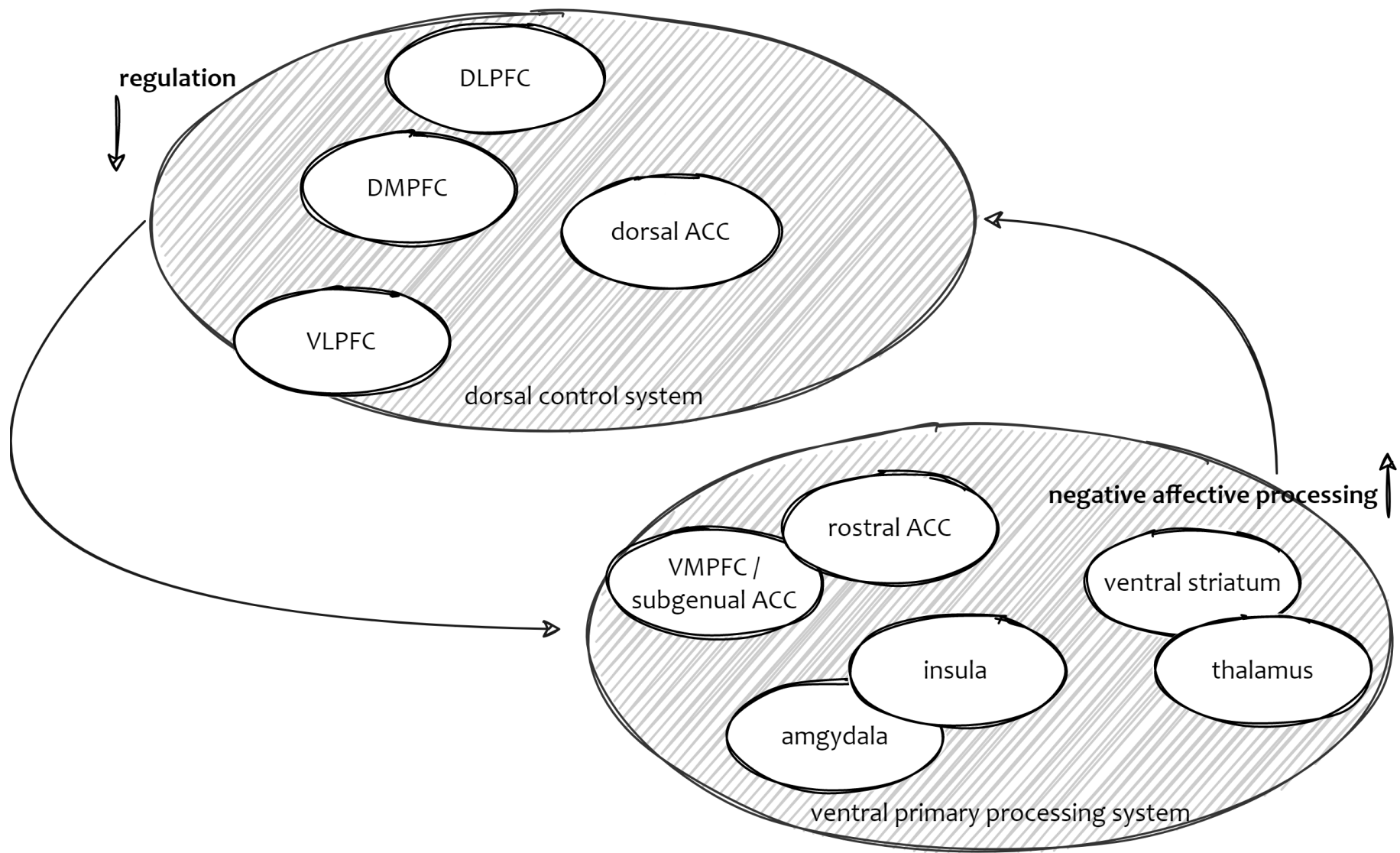

EMOTIEREGULATIETAAK

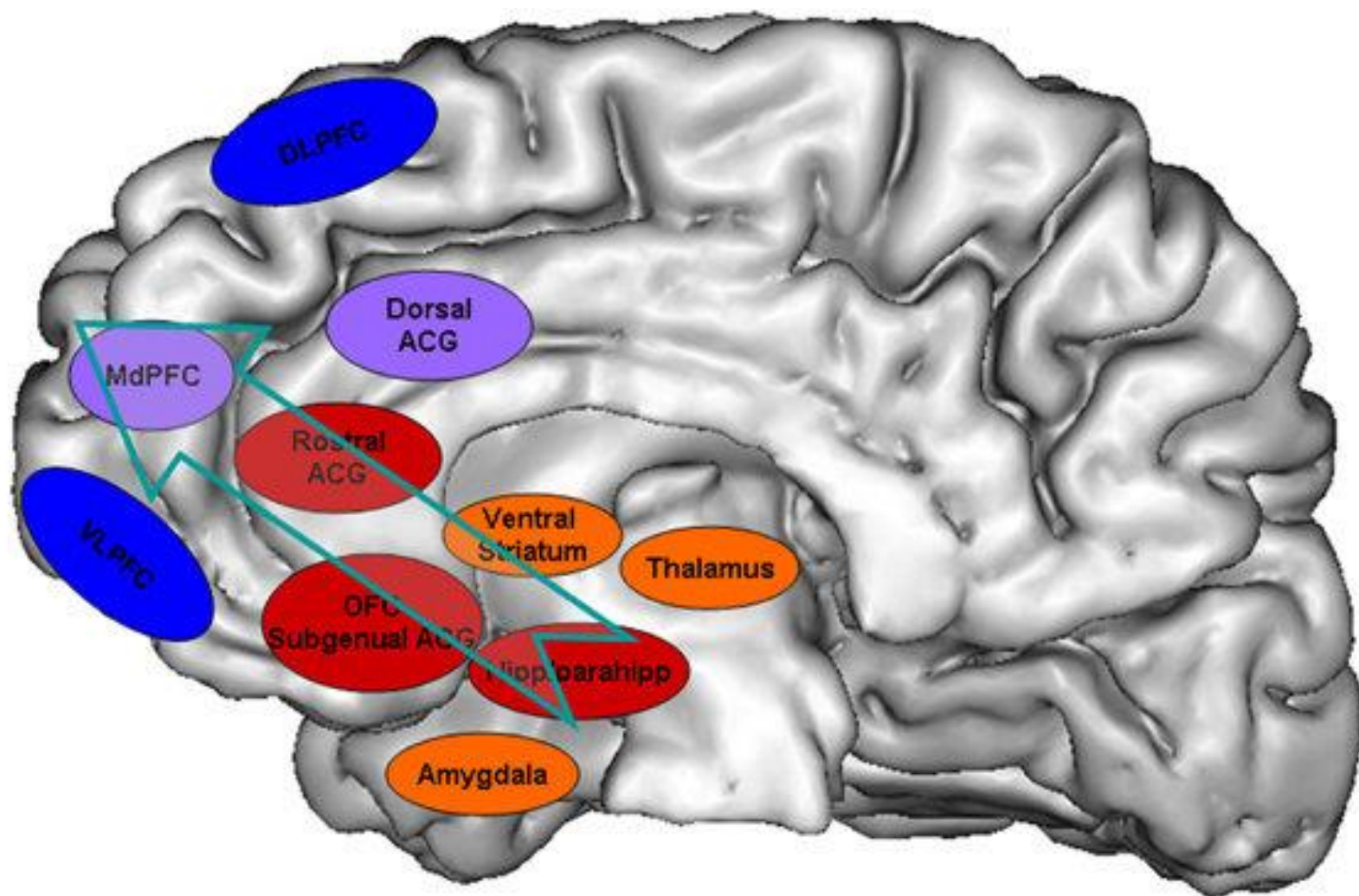

Conditie

- 1) Bekijk negatief
- 2) Bekijk positief
- 3) Bekijk neutraal
- 4) Reguleer negatief (verminderen)
- 5) Reguleer positief (versterken)

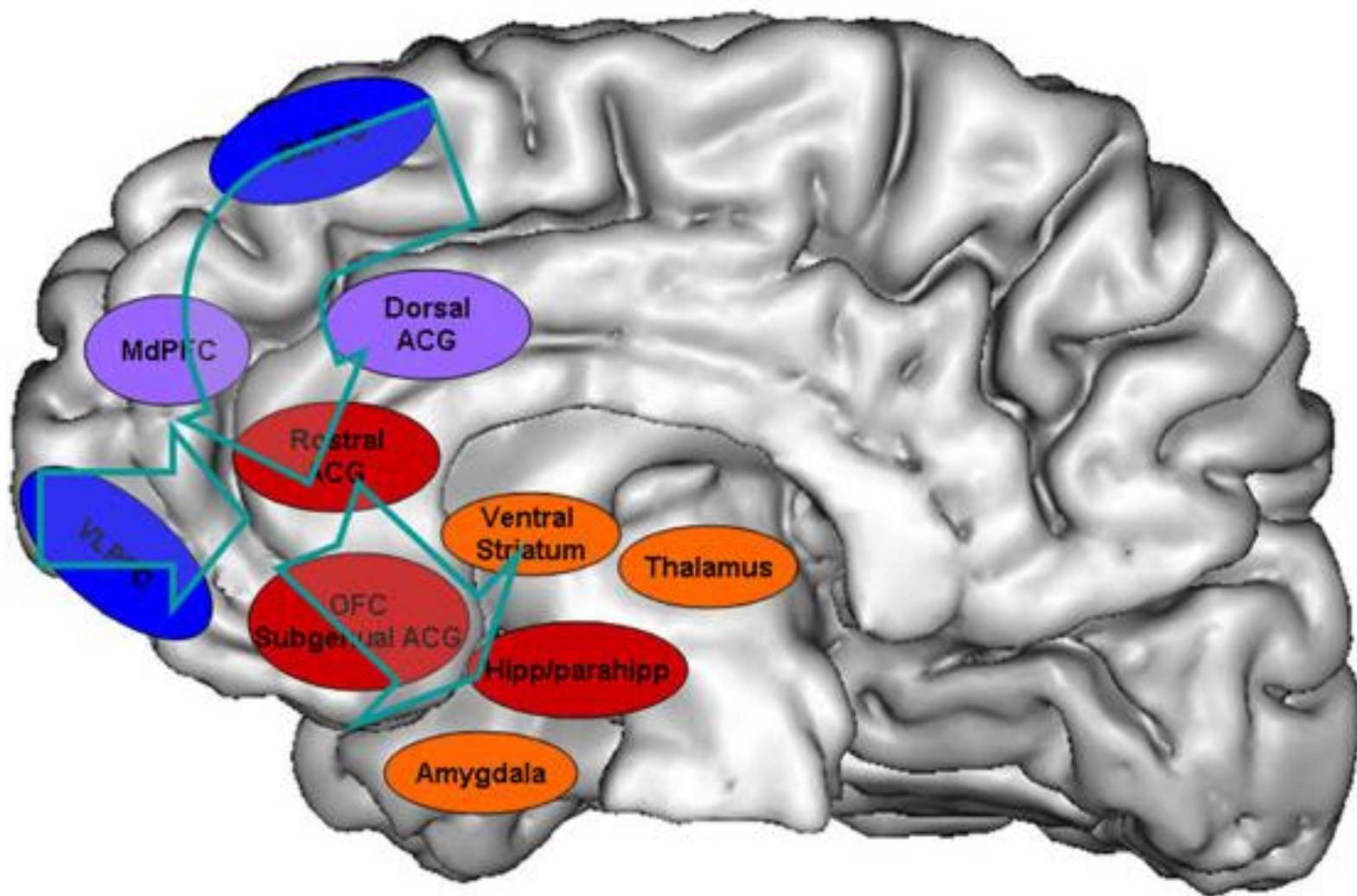

a

Orienting/Emotion Identification
Automatic Emotion Regulation
Voluntary Emotion Regulation
Regions Implicated in Both Automatic and Voluntary Emotion Regulation

b

Orienting/Emotion Identification
Automatic Emotion Regulation
Voluntary Emotion Regulation
Regions Implicated in Both Automatic and Voluntary Emotion Regulation